

צלאח אדין: (מתפרץ לקראתו, אוחז בידו, ואינו שומט אותה עד סוף המעמד)
אני, עפר
ואפר? אפס? — יא-אללה!

נתן: שלטאן
צלאח אדין, מה זה היה לך?

צלאח אדין: נתן, נתן חביב! עדין לא
חלפו שנות אלף של אותו שופט.
כס שפוטו אינו שלי. לך! לך!
אבל היה רעי!

וְנֹכַח אֱלֹהִים. הֵן זֶה יִכְרִיעַ!
הַמְזֻזְפוֹת יְכוּל שׁוּב לֹא תוּכְלָנָה
לְפַעַל בְּאִפְּן זֶה! וּבְכֵן: מִי זֶה
אֶהוּב יוֹתֵר מִשְׁנֵי אַחֲרָיו? אִמְרוּ לִי!
דְּבַרוּ! אַתֶּם שׁוֹתֵקִים? הַטְּבָעוֹת
קוֹרְנוֹת רַק פְּנִימָה? לֹא הַחוּצָה? כָּל
אֶחָד אוֹהֵב עֲצָמוֹ מִכָּל? בְּלָכֶם
כְּרַמָּאִים אֲשֶׁר רָמוּ! כָּל שֶׁלֶשׁ
הַטְּבָעוֹת אֵינָן אֲמִתִּיּוֹת.
הָאֲמִתִּית – יֵשׁ לְשַׁעַר – אֲבָדָה.
לְשֵׁם חֲפָזֵי עַל הָאֲבָדָן הַכִּיּוֹן הָאֵב
שְׁלוֹשׁ בְּמִקּוֹם אַחַת.

נִפְלֵא! נִפְלֵא!

צְלַאח אַדִּין:

וְהַשׁוֹפֵט הַמְשִׁיךְ כִּדְלֻקָּמֹן:
אִם רַק אֵת פֶּסֶק דִּינֵי בְקִשְׁתֶּם, לֹא
אֵת עֲצָתִי, לְכוּ! אַךְ עֲצָתִי
הִיא זֹאת: הִנִּיחוּ לְעֵגֻן כְּפִי
שֶׁהוּא נְחוּן. אִם כָּל אֶחָד מִכֶּם
קָבַל טְבָעָתוֹ מִיַּד אֲבִיו,
יִחְשַׁב נָא כָּל אֶחָד טְבָעָתוֹ
לְאֲמִתִּית. אֲפֹשֶׁר נִלְאָה הָאֵב
מְעִרִיצוֹת טְבָעַת יְחִידָה
בְּבֵית. כֵּן, וְדַאי, הוּא גַם אֶהֱבֶה
אֵת שְׁלִשְׁתְּכֶם, אֶהֱבֶה אֶתְכֶם שָׁנָה
בְּכָךְ שֶׁלֹּא בְּכָר אֵת הָאֶחָד,
וְלֹא הַפְּלָה הַשְּׁנַיִם. אֲדַרְבֶּה!
יִחְתֹּר כָּל אֶחָד אֶל עֵבֶר אֶהֱבֶה
לֹא מִשְׁחָדָת וְחִפְשִׁית מִכָּל
מִשְׁפָּט קְדוּם. יִשְׂאֵף, יִתְחַרֵּה,
וְתַעְלֹמַת טְבָעָתוֹ יוֹצִיא
לְאוֹר! אֵף יִסַּע בְּחִפְזֵי-לֵב
לִכְתּוֹב הַטְּמִיר בְּאִנְךָ רוּחַ,
בְּאֶהֱבַת שְׁלוֹם, בְּגִמְיִלוֹת חֶסֶד
וּבְדְבָקוֹת שְׁלֵמָה בְּאֵלֶהָיו!
וְכֹאשֶׁר כַּחוֹת הַטְּבָעוֹת
יְבֹאוּ לְבִטּוּי אֵי פַעַם אֶצֶל
נִיגְיִנֵינֵיכֶם, אֲזוּ, בְּעוֹד אֶלְפֵי
שָׁנִים, אֲזִמִּין אֶתְכֶם שְׁנִית לְפָנָי
הַכֵּס הַזֶּה. אֲזִי יֵשֵׁב בְּאֵן אִישׁ
חֶכֶם מִמֶּנִּי וְיִשְׁפֹּט. לְכוּ-נָא.
כִּי הַשׁוֹפֵט בְּעִנְתוֹ סִיִּם.

נְתָן:

צְלַאח אַדִּין:

בְּאֵלֶלֶה הַחֲנוּן!

צְלַאח אַדִּין,

נְתָן:

הַאִם סְבַרְתָּ כִּי הִנֵּךְ אוֹתוֹ
חֶכֶם הַמִּיַּעַד.....

בְּאִמּוֹנָה שֶׁל מִי נָטִיל פְּחוֹת
סִפְקָ? הֲלֵא בְּזוֹ שֶׁל אֵלֶּה אֲשֶׁר
דָּמַם זֶרֶם בְּתוֹךְ עוֹרְקֵינוּ, אֲשֶׁר
מִשְׁחָר הִילָדוֹת שִׁפְעוּ עָלֵינוּ
מִטּוֹב לְבָם, שְׁלֵא הִטְעוּנוּ, אֵלֶּה
אִם כֵּן הִנֵּה בְּרִיא יוֹתֵר לֵהוֹיֹת
מְטָעִים. אִיךָ אֲאָמִין לְאֲבוֹתַי
פְּחוֹת מֵאִמּוֹנָה לְאֲבוֹתֶיךָ?
וְגַם לְהִפָּךְ. בְּלוֹם אֲדַרְשׁ מִמֶּךָ
לְסַתֵּר אֶת קַדְמוֹנֶיךָ, וּבִלְבָד
שְׁלֵא אֶסְתַּר אֲנִי אֶת קַדְמוֹנֶי?
וְכֵן לְהִפָּךְ: הוּא הִדִּין שְׁחַל
עַל הַנּוֹצְרִים.

בְּאֵלֶּה הִרְחַמְנוּ!

צֵלֶאֶח אֲדִין:

הֵאִישׁ צוֹדֵק! עָלֵי לְהִשְׁתַּתֵּק.

נָתַן:

נִחֹר לְטַבְּעוֹת. וְכָאֵמֹר,
כֹּל הָאֲחִים בָּאוּ בְּדִין, וְכֵן
אֶחָד מֵהֶם נִשְׁבַּע שֶׁם בְּהֵן צָדֵק
כִּי וְשִׁירֹת מִיַּד אָבִיו קִבֵּל
אֶת הַטַּבְּעַת. זֹאת אָמַת, הֵן בְּכָר
מִזְמַן הִבְטַח לוֹ שֶׁבּוֹא הָעַת
יִזְכֶּה הוּא לְהֵנוֹת מִן הַטַּבְּעַת
וְיִתְרוֹנָה. גַּם זֹאת אָמַת: הָאֵב,
כֶּךָ כֹּל אֶחָד מֵהֶם טָעַן, הֵן לֹא
יִכּוֹל הִנֵּה לְנַהֵג בּוֹ בְּאִי־יִשְׂרָאֵל.
בְּטָרְם וְפִקְפִק בִּישְׂרָאֵל
כֹּל כֶּךָ אֲהוּב, בְּלִית בְּרָדָה וְיִחְשִׁיד
אֶת שְׁנֵי אֲחָיו בְּשִׁקָּר וּמְרָמָה,
אִף אִם אֶחָד יִהְיֶה בָּם רַק
טוֹבוֹת. הוּא עוֹד יִחְשֵׁף אֶת הַבּוֹגְדִים
וְיִתְנַקֵּם.

וְהַשׁוֹפֵט? אֲנִי

צֵלֶאֶח אֲדִין:

סִקְרָן לְשִׁמּוֹעַ מַה תִּשְׁלִים בְּפִיו.
דְּבַר!

נָתַן:

וְהַשׁוֹפֵט אָמַר: הִבִּיאוּ
אֶת אֲבִיכֶם אֵלַי, מִהֵרָ! וְלֹא,
אֲרַחֵיק אֶתְכֶם מִזֶּה, כִּסּ שְׁפוּטֵי.
סִבְרָתְכֶם: פּוֹתֵר חִידוֹת אֲנִי? אוֹ שְׁמֵא
תִּמְתִּינוּ שֶׁהָאֲמִיתִית תִּפְתַּח
אֶת פִּיהָ? אִךְ חֲכוּ, הַמְתִּיר־נָא!
שְׁמַעְתִּי: הַטַּבְּעַת הַנְּכֹנָה
נִחְנָה בְּסִגְלָה לְמַתַּח חוּט
שֶׁל חֵן וְחֶסֶד נִכַח בְּנֵי אֲדָם

אָשר על דְּבַרְתּוֹ סוֹמְכִים. וּמָה
לְעִשׂוֹת? — בְּסִתֵּר אֵל צוֹרֵף אָמֵן
פְּנֵה. אֲצִלוּ, דְּגַמַּת טַבְעֵתוֹ
הַזְמִין עוֹד שְׁתִּים. גַּם צִנָּה לְכַל
יִחְסֵף עֲמַל וְכִסֵּף לְעִשׂוֹת
אוֹתָן וְהוֹת לָהּ בְּתַכְלִית — וְהוֹת
לְגַמְרֵי. הָאָמֵן הַצְּלִיחַ. עַתָּה
הִבִּיא אֶת שְׁלֵשׁ הַטַּבְעוֹת, אֲפִלוּ
הָאֵב שׁוֹב לֹא הִבְחִין בְּדַגְמָתוֹ.
שְׁמַח וְעִלְיוֹ זְמַן אֵלֶי
אֵת הַבְּנִים — אֶחָד אֶחָד זְמַן
אוֹתָם — נָתַן לְכָל אֶחָד מֵהֶם
אֵת בְּרַכְתּוֹ וְטַבְעֵתוֹ — וּמַת.
הֵאֵם אַתָּה קָשׁוֹב לִי, הַשְּׁלֵטָאן?

צִלְאָח אֲדִין:

(אָשר פְּנֵה מִמּוֹנֵי נַפְעָם)
קָשׁוֹב — וַדַּאי! סִים אֵת סְפוּרָךְ!

נָתַן:

סִימְתִי. מֵאֵלֶי מוֹבֵן הַיֵּתֵר.
אֶךְ מַת הָאֵב, וְכָל אֶחָד הוֹפִיעַ —
עִם הַטַּבְעֵת בְּיָדוֹ — לְהִיּוֹת
לְרֹאשׁ הַבַּיִת, לְנִגִּיד. בּוֹדְקִים,
רְבִים, קוֹבְלִים — לְשׁוֹא. הָאֲמַתִּית
בְּטַבְעוֹת כְּבֵר לֹא נִתְנָה יוֹתֵר
לְהוֹכְחָה —

(לְאַחַר הַפְּסָקָה, שְׁבָה הוּא מַצְפָּה
לְתִשׁוּבַת הַשְּׁלֵטָאן.)

בְּשֵׁם שְׁלֹא נִתְנָת
לְהוֹכְחָה הַיּוֹם וְלָנוּ —
הַדֵּת הַנְּכוֹנָה.

צִלְאָח אֲדִין:

בֵּי צֵד? וְזֹאת
הִיא תִשׁוּבַתְךָ לְשִׁאֲלָתִי?

נָתַן:

זֶה הוּא
תְּרוּץ בְּלִבְךָ, אִם לֹא אֵהִין הַבְּחִין
בֵּין טַבְעוֹת, אָשר הָאֵב הַכִּין
בְּמַתְכּוֹן לְכָל יְבִדֵל בִּינִיחֵן.

צִלְאָח אֲדִין:

הַטַּבְעוֹת! הֵן בִּי לֹא תִשְׁטָה!
סְבַרְתִּי: הַדְּתוֹת אָשר בְּשִׁמּוֹן
נְקַבְתִּי נְבִדְלוֹת מֵאֲכָל עֵד
מִשְׁקָה, אֲפִלוּ בְּלְבוּשׁ!

נָתַן:

נְכוֹן,
רַק לֹא מִצַּד יְסוּדוּתִיחֵן. כְּלוּם
אִין כָּל אַחַת מִשְׁתַּתָּת עַל מְסַרְתָּ.
בְּכַתֵּב וּבַעֲלִי-פֶה? וְהַמְסַרְתָּ
צְרִיכָה לְהַתְקַבֵּל עַל סִמָּךְ אֲמוּן
וְאֲמוּנָה, לֹא-כֵן? בְּאֲמוּן מִי,

[...]

איש

נתן:

היה לפני שנים בארץ קדם,
 ולו טבעת יקרה מפז
 מיד אוהבת. אכן חן – ספיר –
 בה נצנצה בשלל צבעים יפים
 ומרהיבים; וזה סגולה טמירה
 למתח חוט של חן וחסד בעיני
 אדם נאל על העונד אותה
 בבונה הזאת. לא פלא כי
 אף פעם לא הסיר מאצבעו
 את הטבעת, גם דאג לשמר
 אותה בתוך ביתו לעד. וכך
 נהג: לבן הכי אהוב אותה
 הזריש, ועוד קבע: הלה גם כן
 שוב יצוה אותה לנאקה
 מכל בניו. והאהוב מכל,
 תמיד, בלא יחוס לדה, לבר
 מבח הטבעת, הוא יהיה
 לראש הבית, לנגיד. הבן-נא
 כבוד השלטאן.

הבנתי, הלאה!

צלאח אדין:

ךך

נתן:

עברה טבעת זו מבן אל בן,
 ולבסוף אל אב שלו שלושה
 בנים. שלשתם ציתו לו באותה
 מדה, ולא יכול היה שלא
 לגמל להם באהבה וזהה.
 אמןם, מזמן לזמן, עת התניח
 עם כל אחד לחוד, וטוב לבו
 המשתפר פסח על שני אחיו,
 נראה לו פעם זה ופעם זה

או השלישי ראוי יותר לה. כך,
 מתוך חלשה תמימה, הבטיח הוא
 אותה לכל אחד מהם. וכך
 הכל הלך למישרון. אבל,
 בהתקרב שעתו למות נבוך
 האב. לבו כאב למחשבה
 לפגע כך בשנים מבניו,